

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ЖИТЛОВЕ ПРАВО”
(для бакалаврів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2013

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У навчальному курсі “Житлове право” розглядається найбільш істотне, невіддільне право людини — право на житло. Без задоволення потреби людини у житлі не може існувати і функціонувати суспільство.

Право громадян України на житло піднесено до конституційного рангу. Проголошення Конституцією України права на житло визначило перегляд чинного житлового законодавства, його кодифікацію, необхідність у юридичних гарантіях реалізації цього права, а також новий підхід до осмислення соціальних реалій, які складаються у процесі використання житлового фонду.

Право громадян України на житло належить до соціально-економічних прав і є гарантованою Конституцією України можливістю громадянина задовольнити потребу в житлі одним із засобів, дозволених законом.

Житлове право України як навчальна дисципліна — це система знань про відповідну галузь і науку. Навчальний курс будується таким чином, щоб забезпечити послідовне й логічне розкриття основних теоретичних положень житлового права як галузі права, відповідного правового регулювання і практики, пов’язаної з таким регулюванням у сучасних умовах.

Юридична природа права на житло досить складна, оскільки воно проявляється у правовідносинах. І хоча житлове законодавство регулює єдині за своєю метою правовідносини щодо задоволення житлових потреб громадян, проте з погляду критеріїв побудови системи права (предмета і методу регулювання) вони належать до різних галузей права — державного, адміністративного, цивільного.

Предметом житлового права України як навчальної дисципліни є правові норми, які регулюють житлові відносини.

Знання і дотримання цих норм працівниками житлових органів, органів суду, прокуратури, міліції, а також громадянами необхідно для задоволення житлових потреб громадян, охорони й захисту прав громадян і організацій.

Програма складається з дванадцяти тем і двох змістових модулів.

Мета курсу — дати студентам основоположні знання з житлового права та житлового законодавства, навчити застосовувати їх у практичній роботі, а також аналізувати ситуації з житлових питань, що виникають у реальному житті, і правильно їх вирішувати.

Підготовлено професором кафедри цивільно-правових дисциплін
О. М. Міхатуліною

Затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін
(протокол № 7 від 14.02.07)

Перезатверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін
(протокол № 8 від 25.03.10)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Міхатуліна О. М. Навчальна програма дисципліни “Житлове право” (для бакалаврів) — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2013. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Житлове право”, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2013
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2013

Завдання курсу:

знати відповідно до програми основні категорії та інститути житлового права, уміти розкрити їх зміст; засвоїти основні положення нормативно-правових актів, що регулюють житлові відносини; показати обізнаність з основних проблем реформування житлового права;

знати сутність і значення житлового права, форми та методи правового регулювання житлових відносин, нормативні джерела, які регулюють житлові правовідносини;

уміти правильно аналізувати житлове законодавство, що регулює відносини у сфері житлових правовідносин, правильно застосовувати здобуті знання на практиці.

Міжпредметні зв'язки

Житлове право України взаємопов'язане як з матеріальними галузями права (цивільним, трудовим, господарським і т. п.), так і з процесуальними галузями права (кримінальним процесуальним, адміністративним процесуальним, цивільним процесуальним правом).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН дисципліни “ЖИТЛОВЕ ПРАВО”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Загальні положення житлового права. Житлові правовідносини
1	Житлове право як навчальна дисципліна та галузь права
2	Житлові правовідносини та їх правове регулювання
3	Суб'єкти житлових правовідносин та їх правовий статус
	Змістовий модуль II. Забезпечення житловими приміщеннями та порядок утримання житлового фонду
4	Забезпечення громадян жилими приміщеннями у будинках державного та колективного житлового фонду
5	Приватизація житлового фонду
6	Користування жилим приміщенням у будинках державного та колективного житлового фонду

1	2
7	Особливості правового регулювання користування службовими жилими приміщеннями та гуртожитками
8	Правове регулювання забезпечення громадян жилими приміщеннями у будинках житлово-будівельних кооперативів і користування ними. Молодіжні житлові комплекси і користування ними
9	Утримання приватного житлового фонду
10	Припинення права на жиле приміщення
11	Відповідальність за порушення житлового законодавства
12	Захист прав і законних інтересів громадян як суб'єктів житлових правовідносин. Порядок розгляду і вирішення житлових спорів
Разом годин: 81	

ЗМІСТ дисципліни “ЖИТЛОВЕ ПРАВО”

Змістовий модуль I. Загальні положення житлового права. Житлові правовідносини

Тема 1. Житлове право як навчальна дисципліна та галузь права

Поняття житлового права, його предмет. Методи житлового права. Система житлового права. Місце житлового права у правовій системі України.

Характеристика особливостей житлового законодавства. Розвиток житлового законодавства в Україні. Сучасні тенденції розвитку житлового законодавства.

Конституційне право на житло, його зміст. Конституційні та інші законодавчі гарантії цього права. Форми здійснення конституційного права, на житло. Поняття суб'єктивного права громадянина на житло.

Житлове законодавство — комплексна галузь законодавства України.

Завдання і предмет житлового законодавства. Методи правового регулювання житлових відносин. Джерела житлового законодавства. Збереження принципу правонаступництва у житловому законодавстві.

Співвідношення Житлового кодексу України і цивільного законодавства. Значення Закону України “Про приватизацію державно-

го житлового фонду” в регулюванні житлових відносин. Постанови Пленуму Верховного Суду України з житлово-правових питань.

Література [1–5; 22–24; 43; 44]

Тема 2. Житлові правовідносини та їх правове регулювання

Поняття житлових правовідносин, їх види. Поняття житлового фонду України, його характеристика, призначення та складові. Юридична класифікація жилих будинків і жилих приміщень за ознакою правосуб'єктності. Приватний житловий фонд: структура, особливості регулювання житлових відносин. Правові підстави виникнення житлових відносин у приватному житловому фонді. Правові підстави виникнення права приватної власності на житло. Особливості правового регулювання житлових відносин у будинках житлово-будівельних кооперативів.

Поняття житлового фонду як об'єкта колективної власності. Структура цього фонду. Особливості правового регулювання житлових відносин у будинках колективного житлового фонду. Житловий фонд житлових і житлово-будівельних кооперативів.

Фонд жилих приміщень і жилих будинків, що є власністю колективного сільськогосподарського підприємства. Особливості виникнення житлових правовідносин у колективному житловому фонді.

Державний житловий фонд, його структура. Особливості правового регулювання житлових правовідносин у будинках і жилих приміщеннях, побудованих або набутих іншим законним шляхом за рахунок власних коштів підприємств (житловий фонд підприємства).

Література [1–5; 22–24; 43]

Тема 3. Суб'єкти житлових правовідносин та їх правовий статус

Суб'єкти і об'єкти житлового права. Права та обов'язки іноземних громадян і осіб без громадянства у житлових відносинах.

Громадяни України та інші фізичні особи як суб'єкти житлових правовідносин. Органи виконавчої влади як суб'єкти житлових правовідносин, їх компетенція. Органи місцевого самоврядування. Об'єднання громадян як суб'єкти житлових правовідносин. Органи спеціальної компетенції.

Управління державним житловим фондом. Компетенція рад, виконкомів місцевих рад, місцевої державної адміністрації у сфері управління державним житловим фондом.

Органи управління відомчим житловим фондом, житловим фондом підприємств.

Особливості виникнення житлових правовідносин у державному житловому фонді.

Державний облік житлового фонду. Порядок виключення з житлового фонду жилих будинків і жилих приміщень.

Література [1–2; 39–41]

Змістовий модуль II. Забезпечення житловим приміщенням та порядок утримання житлового фонду

Тема 4. Забезпечення громадян жилими приміщеннями у будинках державного і колективного житлового фонду

Право на одержання жилого приміщення у будинках державного і колективного житлового фонду. Умови і підстави прийняття громадян на квартирний облік. Правові підстави визнання громадян такими, що потребують поліпшення житлових умов.

Облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, за місцем їх проживання. Облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, за місцем їх роботи. Порядок ведення обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов. Підстави зняття громадян з квартирної обліку. Перенесення черговості громадян, які перебувають на квартирному обліку для поліпшення житлових умов. Підстави зняття з квартирної обліку.

Особливості прийняття на облік громадян для поліпшення житлових умов у будинках житлового колективного фонду.

Надання жилих приміщень.

Випадки надання громадянам жилої площі незалежно від перебування на обліку для поліпшення житлових умов.

Першочергове надання жилих приміщень. Позачергове надання жилих приміщень. Норма жилої площі, її значення. Норма жилої площі, що надається громадянам. Співвідношення норми жилої площі, що надається громадянам, з іншими нормами (нормою жилої площі, обліковою нормою, нормою середньої забезпеченості житлом). Вимоги, що висувуються до жилих приміщень. Врахування інтересів

громадян при наданні жилих приміщень. Надання жилих приміщень у квартирі, де проживають два або більше наймачів.

Порядок надання жилих приміщень у будинках житлового фонду місцевих рад. Порядок надання жилих приміщень у будинках відомчого житлового фонду.

Особливості порядку надання жилих приміщень у будинках, що належать до колективного житлового фонду. Заселення жилих приміщень у будинках, що споруджені із залученням коштів підприємств, установ і організацій. Гласність при розподілі жилої площі.

Ордер на жиле приміщення. Співвідношення ордера на жиле приміщення з рішенням на його надання. Правове значення ордера на вселення у квартиру в будинках житлових і житлово-будівельних кооперативів. Правові підстави визнання ордера на жиле приміщення недійсним.

Право громадян, які одержали жиле приміщення у будинках державного житлового фонду, на приватизацію цього жилого приміщення, його оренду або користування за договором найму жилого приміщення.

Література [22; 24; 25]

Тема 5. Приватизація державного житлового фонду

Законодавче регулювання приватизації державного житлового фонду. Механізм приватизації державного житлового фонду. Право громадян на приватизацію державного житлового фонду. Правові засади приватизації державного житлового фонду. Приватизація житла в будинку, що потребує ремонту. Приватизація громадського житлового фонду. Приватизація допоміжних приміщень жилого будинку. Реприватизація житла.

Література [6; 7; 21; 28; 59]

Тема 6. Користування жилим приміщенням у будинках державного та колективного житлового фонду

Договір оренди жилого приміщення; у будинках (квартирах), що належать громадянам на праві приватної власності, як форма користування жилою площею у цих будинках (квартирах). Особливості користування жилими приміщеннями за умов існування договору оренди приміщення. Правове регулювання орендних житлових відносин. Форма і зміст договору оренди жилого приміщення. Строки. Права та основні обов'язки орендодавців та орендарів. Підстави при-

пинення договору оренди жилого приміщення, наслідки припинення і розірвання договору оренди жилого приміщення.

Правові наслідки переходу права власності на будинок (квартиру).

Договір найму жилого приміщення. Суб'єкти права на жиле приміщення за договором найму. Сторони у договорі найму жилого приміщення. Поняття члена сім'ї наймача жилого приміщення. Права і обов'язки членів сім'ї наймача. Визначення предмета договору найму жилого приміщення. Зміни договору найму жилого приміщення, умови і правові підстави таких змін.

Квартирна плата, порядок її нарахування. Пільги по квартирній платі. Порядок користування жилим приміщенням.

Обмін жилих приміщень. Нормативне регулювання порядку обміну жилих приміщень. Усунення обмежень у здійсненні обміну жилими приміщеннями. Умови, за яких обмін жилими приміщеннями не дозволяється.

Право наймача на заміну жилого приміщення більшого розміру на жиле приміщення меншого розміру. Форми компенсації такої заміни. Збереження права на жиле приміщення за громадянами у разі їх тимчасової відсутності. Бронювання жилих приміщень.

Договір піднайму жилого приміщення. Його форма і зміст. Умови, за яких договір піднайму жилого приміщення не може бути укладений. Права і обов'язки піднаймачів. Підстави припинення і розірвання договору піднайму жилого приміщення.

Тимчасові жильці. Виселення піднаймачів і тимчасових жильців у разі припинення договору найму жилого приміщення.

Забезпечення наймачів іншими жилими приміщеннями у зв'язку з капітальним ремонтом будинку.

Використання будинку (квартири), що належить громадянину на праві приватної власності. Права членів сім'ї і колишніх членів сім'ї власника щодо користування жилою площею у будинку (квартирі), який йому належить.

Література [1–24; 40]

Тема 7. Особливості правового регулювання користування службовими жилими приміщеннями та гуртожитками

Визначення категорії службові жилі приміщення та гуртожитки. Надання службових жилих приміщень та гуртожитків. Користування службовими жилими приміщеннями. Призначення службових жилих приміщень. Нормативне регулювання порядку надання служ-

бових жилих приміщень і користування ними. Суб'єкти правовідносин щодо користування житлом спеціального призначення. Перелік категорій працівників, яким надаються службові жилі приміщення. Правові підстави виселення із службових жилих приміщень. Користування гуртожитками. Нормативне регулювання порядку надання гуртожитків і користування ними. Підстави припинення правовідносин щодо житла спеціального призначення. Правові підстави виселення з гуртожитків.

Література [1–6; 38; 39; 48–65]

Тема 8. Правове регулювання забезпечення громадян жилими приміщеннями у будинках житлово-будівельних кооперативів і користування ними. Молодіжні житлові комплекси і користування ними

Особливості правового регулювання користування жилими приміщеннями у будинках колективного житлового фонду. Порядок організації житлово-будівельного кооперативу.

Нормативне регулювання подальшого розвитку житлової кооперації. Прийняття громадян у члени житлово-будівельного кооперативу. Суб'єкти права на квартиру у будинках житлових і житлово-будівельних кооперативів. Права й обов'язки членів житлово-будівельного кооперативу та членів їхніх сімей.

Права членів сім'ї наймача кооперативу. Зміни кооперативно-житлових правовідносин. Поділ паю у ЖК і ЖБК. Передача права на пай члену сім'ї. Договір найму і договір оренди жилого приміщення у будинках ЖК і ЖБК. Обов'язки членів житлового кооперативу щодо утримання жилих приміщень. Користування жилими приміщеннями у будинках колективних сільськогосподарських підприємств. Правові питання закріплення права власності на жилі приміщення в будинках житлово-будівельних кооперативів. Нормативне регулювання розвитку молодіжних житлових комплексів у сучасних умовах.

Особливості створення та діяльності МЖК.

Література [1–6; 22; 44–47]

Тема 9. Утримання приватного житлового фонду

Правове становище співвласників квартир. Правовий статус товариства співвласників. Створення товариства співвласників. Зміст статуту об'єднання власників. Власність членів об'єднання. Членство

в об'єднанні. Права й обов'язки членів об'єднання. Ліквідація та реорганізація об'єднання. Об'єднання власників будинків (квартир), його повноваження й обов'язки щодо схоронності будинків (квартир).

Законодавче і нормативне регулювання розвитку приватного житлового фонду в сучасних умовах. Проблеми удосконалення законодавства.

Література [1–28; 42; 50–65]

Тема 10. Припинення права на жиле приміщення

Законодавчі гарантії забезпечення стабільності права громадян на жиле приміщення. Підстави і порядок виселення громадян із жилих приміщень.

Виселення з наданням іншого упорядкованого жилого приміщення.

Вимоги щодо упорядкованості жилого приміщення. Виселення з наданням іншого жилого приміщення. Вимоги, яким повинні відповідати жилі приміщення, що надаються громадянам при виселенні. Надання жилих приміщень у зв'язку зі знесенням будинку або переобладнанням будинку (приміщення) у нежиле. Надання жилих приміщень у зв'язку з виселенням із будинку (жилого приміщення), що загрожує обвалом; порядок вирішення питань про виселення громадян у цих випадках. Виселення без надання громадянам іншого жилого приміщення.

Порядок виселення громадян у зв'язку із визнанням ордеру на жиле приміщення недійсним.

Припинення права на користування квартирою у будинках житлових і житлово-будівельних кооперативів. Виключення із членів кооперативу. Порядок виселення з кооперативної квартири.

Підстави і порядок виселення з будинків колективних сільськогосподарських підприємств.

Порядок забезпечення жилими приміщеннями громадян, які проживають у належних їм на праві власності будинках (квартирах), у зв'язку з вилученням земельної ділянки для державних і громадських потреб, знищенням будинку, а також при втраті квартири, при проведенні капітального ремонту будинку або при істотному зменшенні (збільшенні) його площі. Вимоги до жилих приміщень, що надаються громадянам. Форми компенсації громадянам, будинки (квартири) яких були втрачені у зв'язку з вилученням земельних ділянок, знесенням будинку або іншими діями правочинних органів державної влади й управління.

Література [1–23; 49–65]

Тема 11. Відповідальність за порушення житлового законодавства

Загальна характеристика відповідальності за порушення житлового законодавства та її види. Види відповідальності за неналежне використання житлового фонду та інші порушення житлового законодавства.

Відшкодування збитків при заподіянні шкоди житловому фонду.

Література [41–43; 66]

Тема 12. Захист прав і законних інтересів громадян як суб'єктів житлових правовідносин. Порядок розгляду і вирішення житлових спорів

Поняття захисту та його підстави. Нотаріальний, адміністративний, судовий захист. Характеристика категорій спорів, що розглядаються в судовому порядку. Засоби забезпечення позовів із житлових спорів та особливості виконання рішень. Загальна характеристика спорів, що виникають із житлових правовідносин. Підвідомчість розгляду і вирішення житлових спорів. Судовий порядок розгляду житлових спорів. Розгляд житлових спорів господарським судом. Порядок розгляду житлових спорів в адміністративному порядку.

Література [61; 66]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Завдання і предмет житлового законодавства. Методи правового регулювання житлових відносин.
2. Джерела житлового законодавства.
3. Суб'єкти і об'єкти житлового права.
4. Поняття житлового фонду України, його характеристика, призначення і складові.
5. Приватний житловий фонд, його структура, особливості регулювання житлових відносин у цьому фонді.
6. Законодавче регулювання приватизації державного житлового фонду.
7. Механізм приватизації державного житлового фонд.
8. Правові підстави виникнення права приватної власності на житло.
9. Особливості правового регулювання житлових відносин у будинках житлово-будівельних кооперативів.
10. Державний житловий фонд.

11. Управління державним житловим фондом.
12. Органи управління відомчим житловим фондом, житловим фондом підприємства.
13. Особливості виникнення житлових правовідносин у державному житловому фонді.
14. Державний облік житлового фонду.
15. Право на одержання жилого приміщення у будинках державного і колективного житлового фонду.
16. Умови і підстави прийняття громадян на квартирний облік.
17. Правові підстави визнання громадян такими, що потребують поліпшення житлових умов.
18. Поняття облікової норми.
19. Облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, за місцем їхнього проживання.
20. Облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, за місцем роботи.
21. Порядок ведення обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов.
22. Підстави зняття з квартирної обліку громадян.
23. Перенесення черговості громадян, які перебувають на квартирному обліку для поліпшення житлових умов.
24. Особливості прийняття на облік громадян для поліпшення житлових умов у будинках житлового колективного фонду.
25. Надання жилих приміщень.
26. Випадки надання громадянам жилої площі незалежно від перебування на обліку для поліпшення житлових умов.
27. Першочергове надання жилих приміщень.
28. Позачергове надання жилих приміщень.
29. Співвідношення норми жилої площі, що надається громадянам, з іншими нормами (нормою жилої площі, обліковою нормою, нормою середньої забезпеченості житлом).
30. Вимоги, що висуваються до жилих приміщень.
31. Надання жилих приміщень у квартирі, де проживають два або більше наймачів.
32. Порядок надання жилих приміщень у будинках житлового фонду місцевих рад народних депутатів.
33. Ордер на жиле приміщення.
34. Права громадян, які одержали жиле приміщення у будинках державного житлового фонду.

35. Особливості користування жилими приміщеннями за умов наявності договору оренди жилого приміщення.
36. Договір найму жилого приміщення.
37. Обмін жилих приміщень.
38. Нормативне регулювання порядку обміну жилими приміщеннями.
39. Умови, за яких обмін жилими приміщеннями не дозволяється.
40. Право наймача на заміну жилого приміщення більшого розміру на жиле приміщення меншого розміру.
41. Збереження права на жиле приміщення за громадянами в разі їхньої тимчасової відсутності.
42. Договір піднайму жилого приміщення.
43. Виселення піднаймачів і тимчасових жильців у разі припинення договору найму жилого приміщення.
44. Забезпечення наймачів іншими жилими приміщеннями у зв'язку з капітальним ремонтом будинку.
45. Користування службовими жилими приміщеннями.
46. Користування гуртожитками.
47. Нормативне регулювання порядку надання гуртожитків і користування ними.
48. Підстави і порядок виселення громадян із жилих приміщень.
49. Виселення з наданням іншого упорядкованого жилого приміщення.
50. Вимоги щодо упорядкованості жилого приміщення.
51. Виселення з наданням іншого жилого приміщення.
52. Вимоги, яким повинні відповідати жилі приміщення, що надаються громадянам при виселенні.
53. Надання жилих приміщень у зв'язку із знесенням будинку або переобладнанням будинку (приміщення) у нежиле.
54. Надання жилих приміщень у зв'язку з виселенням із будинку (жилого приміщення), що загрожує обвалом; порядок вирішення питань про виселення громадян у таких випадках.
55. Виселення без надання громадянам іншого жилого приміщення.
56. Використання будинку (квартири), що належить громадянину на праві приватної власності.
57. Види відповідальності за неналежне використання житлового фонду.
58. Відшкодування збитків, що заподіяні житловому фонду.
59. Підвідомчість розгляду і вирішення житлових спорів.
60. Судовий порядок розгляду житлових спорів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Конституція* України від 28 червня 1996 р.// Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
2. *Житловий* кодекс Української РСР від 30 червня 1983 р.
3. *Концепція* державної житлової політики: Схвалена Постановою Верховної Ради України від 30 червня 1995 р. № 254/95.
4. *Про Концепцію* розвитку житлово-комунального господарства в Україні: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 1995 р. № 150.
5. *Концепція* розвитку житлово-комунального господарства України.
6. *Закон* України “Про приватизаційні папери” від 6 березня 1992 р. // www.rada.gov.ua
7. *Закон* України “Про передачу об’єктів права державної та комунальної власності” від 3 березня 1998 р. // www.rada.gov.ua
8. *Закон* України “Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні” від 16 червня 1993 р. // www.rada.gov.ua
9. *Закон* України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” від 22 жовтня 1993 р. // www.rada.gov.ua
10. *Закон* України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” від 21 березня 1991 р. // www.rada.gov.ua
11. *Закон* України “Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні” від 17 квітня 1991 р. // www.rada.gov.ua
12. *Закон* України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28 лютого 1991 р. // www.rada.gov.ua
13. *Закон* України “Про державну службу” від 16 грудня 1993 р. // www.rada.gov.ua
14. *Закон* України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” від 20 грудня 1991 р. // www.rada.gov.ua
15. *Закон* України “Про міліцію” від 20 грудня 1990 р. // www.rada.gov.ua
16. *Закон* України “Про прокуратуру” від 5 листопада 1991 р. // www.rada.gov.ua
17. *Закон* України “Про Службу безпеки України” від 25 березня 1995 р. // www.rada.gov.ua
18. *Закон* України “Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві” від 17 жовтня 1990 р. // www.rada.gov.ua

19. *Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність”* від 13 грудня 1991 р. // www.rada.gov.ua
20. *Закон України “Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів”* від 23 вересня 1997 р. // www.rada.gov.ua
21. *Закон України “Про приватизацію державного житлового фонду”* від 19 червня 1992 р. // www.rada.gov.ua
22. *Закон України “Про Загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2004–2010 роки”* від 24.06.04 // www.rada.gov.ua
23. *Закон України “Про житловий фонд соціального призначення”* від 12 січня 2006 р. // www.rada.gov.ua
24. *Закон України “Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду”* від 22.12.06.
25. *Про заходи щодо реконструкції житлових будинків перших масових серій: Постанова Кабінету Міністрів України* від 14 травня 1999 р. № 820.
26. *Про прийняття за основу проекту Житлового кодексу: Постанова Верховної Ради України* від 29 червня 2004 р. № 1910-1V.
27. *Про організацію житлового кредитування населення України: Постанова Кабінету Міністрів України* від 2 червня 2000 р. № 885.
28. *Про внесення змін та доповнень до Тимчасового положення про порядок передачі громадянами житла, що перебуває у їх приватній власності, органу, який здійснює поліпшення житлових умов: Державний комітет України з питань житлово-комунального господарства* від 5 березня 2003 р. № 43.
29. *Про затвердження Порядку визначення виконавця житлово-комунальних послуг у житловому фонді: Наказ Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства* від 25 квітня 2005 р. № 60.
30. *Про Положення про Державний комітет України з питань житлово-комунального господарства: Указ Президента України (зі змінами, внесеними згідно з Указом Президента від 05.03.04 № 280/2004).*
31. *Про затвердження Методики визначення розміру грошової компенсації за втрачене нерухоме майно в разі самостійного переселення з радіоактивно забруднених територій: Наказ Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій, та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи* від 24 вересня 1998 р. № 290.
32. *Про затвердження Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР: Постанова Ради Міністрів Української РСР і Української Республіканської Ради професійних спілок* від 11 грудня 1984 р. № 470.
33. *Про затвердження переліку хронічних захворювань, при яких особи, що хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, не можуть проживати в комунальній квартирі або в одній кімнаті з членами своєї сім’ї: Наказ Міністерства охорони здоров’я УРСР* від 08.02.85 № 52.
34. *Про порядок надання додаткової жилої площі особам, які внаслідок Чорнобильської катастрофи перенесли променеву хворобу будь-якого ступеня або стали інвалідами, дітям-інвалідам, які потребують особливого догляду та сім’ям, що втратили годувальника з числа осіб, віднесених до категорії 1: Постанова Кабінету Міністрів України* від 31 грудня 1996 р. № 1589.
35. *Про затвердження Правил бронювання жилих приміщень в Українській РСР: Постанова Ради Міністрів УРСР* від 9 вересня 1985 р. № 342.
36. *Про бронювання та придбання жилих приміщень для осіб, які мають право на громадянство при поверненні в Україну: Розпорядження Кабінету Міністрів України* від 24 січня 1997р. № 44-р.
37. *Про затвердження Примірного статуту Житлово-будівельного кооперативу: Постанова Ради Міністрів Української РСР* від 30 квітня 1985 р. № 186; *Примірний статут Житлово-будівельного кооперативу.*
38. *Про службові жилі приміщення: Постанова Кабінету Міністрів України* від 4 лютого 1988 р. № 37.
39. *Про затвердження Примірного положення про гуртожитки: Постанова Ради Міністрів Української РСР* від 3 червня 1986 р. № 208; *Примірне положення про гуртожитки.*
40. *Правила користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України* від 8 жовтня 1992 р. № 572.
41. *Про оплату житлово-комунальних послуг населенням України: Постанова Верховної Ради України* від 18 березня 1999 р. № 512-XIV
42. *Про заходи щодо залучення додаткових коштів на житлове будівництво та створення ринку житла: Постанова Верховної Ради України* від 22 лютого 1994 р. № 3983-ХН.

43. *Про основні напрями забезпечення житлом населення України на 1999—2005 роки*: Указ Президента України.
44. *Про вдосконалення шляхів розвитку молодіжного житлового будівництва*: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1996р. № 1300.
45. *Положення про молодіжний житловий комплекс*.
46. *Про вдосконалення організаційної та фінансової діяльності Фонду сприяння молодіжному житловому будівництву при Державному комітеті у справах сім'ї та молоді*: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 1999 р. № 825; Положення про порядок надання пільгового довготермінового державного кредиту молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) житла.
47. *Про затвердження Положення про Фонд сприяння молодіжному житловому будівництву*: Наказ Державного комітету України у справах сім'ї та молоді від 9 вересня 1999 р. № 188/1.
48. *Про заходи щодо підтримки індивідуального житлового будівництва на селі*: Указ Президента України від 27 березня 1998 р. № 222/98.
49. *Про затвердження Правил надання довгострокових кредитів індивідуальним забудовникам житла на селі*: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 1998 р. № 1597.
50. *Про затвердження Порядку надання довготермінового безвідсоткового державного кредиту на індивідуальне житлове будівництво для депортованих осіб, які повернулися в Україну на постійне проживання*: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1999 р. № 1447.
51. *Про порядок передачі квартир (будинків) у власність громадян*: Положення Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 15 вересня 1992 № 56.
52. *Про затвердження Тимчасового положення про порядок передачі громадянами житла, що перебуває у їх приватній власності, органу, який здійснює поліпшення житлових умов*: Наказ Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 1 червня 1995 р. № 24.
53. *Про затвердження Інструкції про порядок державної реєстрації права власності на об'єкти нерухомого майна, що перебувають у власності юридичних та фізичних осіб*: Наказ Державного комітету з будівництва, архітектури та житлової політики України від 9 червня 1998 р. №121.
54. *Інструкція про порядок державної реєстрації права власності на об'єкти нерухомого майна, що перебувають у власності юридичних та фізичних осіб (додається)*.
55. *Про затвердження Типового статуту об'єднання (товариства) співвласників багатоквартирного будинку*: Наказ Державного комітету України по житлово-комунальному господарству, Фонду державного майна України від 5 квітня 1996 р. № 28/389; Типовий статут об'єднання (товариства) співвласників багатоквартирного будинку.

Додаткова

56. *Жилищный кодекс Украинской ССР*: Науч.-практ. коммент. / М. А. Голодный и др. — К.: Политиздат Украины, 1990.
57. *Комментарий к Правилам учета граждан, нуждающихся в улучшении жилищных условий, и предоставлении им жилых помещений в Украинской ССР* / М. А. Голодный и др. — К.: Политиздат Украины, 1989.
58. *Конституционное право на жилище* / Г. И. Давиденко и др. — К.: Политиздат Украины, 1988.
59. *Организация кооперативного жилищного строительства*: Справочник / Н. А. Зубков, С. П. Индыченко, И. Н. Кучеренко. — К.: Будивельник, 1988.
60. *Житлове законодавство України (забезпечення житлом, приватизація, субсидії, захист власності)*. — К.: Юрінкомштер, 1998.
61. *Галантич М. К.* Колізія нормативних актів: вимушений шлях розвитку права // *Право України*. — 1996. — № 6. — С. 33.
62. *Галантич М. К.* Приватизація кімнат у загальних (комунальних) квартирах // *Право України*. — 1996. — № 12. — С. 73.
63. *Галантич М. К.* Правові проблеми приватизації житла у будинку, що потребує ремонту // *Право України*. — 1997. — № 5. — С. 43.
64. *Галантич М. К.* Приватизація частини комунальної квартири // *Право України*. — 1997. — № 8. — С. 51.
65. *Галантич М. К.* Оцінка нематеріальних активів об'єктів приватизації // *Право України*. — 1999. — № 4. — С. 68.
66. *Галантич М. К.* Відшкодування моральної шкоди // *Право України*. — 1999. — № 9. — С. 56.
67. *Галантич М. К.* Щодо строків приватизації житла // *Право України*. — 2000. — № 3. — С. 56.
68. *Галантич М. К.* Приватизація житла: правові колізії // *Право України*. — 2000. — № 7. — С. 77.
69. *Галантич М. К.* Правові проблеми приватизації в Україні // *Право України*. — 1996. — № 5. — С. 12.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Житлове право”	6
Зміст дисципліни “Житлове право”	7
Питання для самоконтролю	12
Список літератури.....	15

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *В. Є. Коломієць*
Комп’ютерне верстання *А. П. Нечипорук*

Зам. № ВКЦ-4984

Формат 60 84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП
ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ
*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*
Надруковано в друкарні ДП «Видавничий дім «Персонал»